

نگاه درون

یونان وکابوس اتحادیه اروپایی

اردشیر زارعی قنوازی

● ۲۹دسامبر در دور سوم رای‌گیری برای انتخاب رئیس‌جمهوری در پارلمان یونان با توجه به عدم کسب حدنصاب ۱۸۰ رای، دولت محافظه‌کار «آنتونیو ساماراس» با یک شکست بزرگ روبه‌رو شد. عدم توافق پارلمان برای انتخاب «استراواروس دیماس» نامزد معرفی‌شده از سوی دولت که تنها توانست ۱۶۸ رای را کسب کند و به تعبیری با رای «نه» پارلمان مواجه شد، سقوط دولت ائتلافی کنونی را به همراه داشت. بنابراین یونانی‌ها ۲۵ژانویه۲۰۱۵ باید برای انتخابات پارلمانی به پای صندوق‌های رای بروند. طبق تمامی نظرسنجی‌های انجام گرفته، حزب چپ رادیکال «سیریزا» به رهبری «آلکسی سیریس» از رقبای راستگرای خود پیش افتاده است. در شرایط کنونی که مردم یونان به‌شدت از عملکرد دولت محافظه‌کار ساماراس برای اعمال برنامه‌های «ریاضت اقتصادی» طبق توصیه‌های ترویجی‌کای اروپایی، صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی ناراضی هستند، تقریباً هیچ‌شانسی برای بازگشت یک دولت راستگرای حامی برنامه‌های ریاضتی وجود ندارد. در طول چندسال اخیر با اجرای برنامه‌های خاتمان‌برانداز اتحادیه اروپایی و رهبران حوزه پولی یورو در یونان، این کشور درگیر بحران اقتصادی به‌نتها به ثبات و خروج از بحران نزدیک نشده که تنها میراثی که از خود بر جای گذاشته، فقر و فلاکت بی‌حدوصور برای مردم بوده است. ناراضی‌تی از برنامه‌های ریاضت اقتصادی اتحادیه اروپایی تنها به جامعه یونانی ختم نمی‌شود، بلکه در تمامی کشورهای عضو اتحادیه، روزبه‌روز صف مخالفان و منتقدان به افسارگسیختگی نتولیرالیسم قرن بیست‌ویکم فشرده‌تر می‌شود و احتمال تغییر در مناسبات قدرت و شورش‌های اجتماعی رنگ واقعی‌تری به خود می‌گیرد. بحران جدید اقتصاد سرمایه‌داری که از سال۲۰۰۸ میلادی شروع شد و گام‌به‌گام اتحادیه اروپایی و به‌خصوص کشور‌های یونان، اسپانیا، پرتغال، ایرلند و ایتالیا را در کام خود فرو برد، با اتخاذ برنامه‌های ریاضتی طبق الگوی نتولیرالیسم، این جوامع را به مرز فروپاشی و تشدید ناراضی‌تی‌های توده‌ای سوق داد. شکست این برنامه و حاکمیت فاشیسم اقتصادی تحمل‌شده توسط «آنگلا مرکل» صدراعظم آلمان که مانع اصلی «رشد» در حوزه اقتصاد اتحادیه اروپایی شده است، مهر بطلانی را بر مکانیسم بازار در قبال سقوط وضعیت معیشتی اکثریت طبقات کارگری و متوسط این جوامع زده است. ورود اتحادیه اروپایی در چنین وضعیتی به منازعات ژئوپلیتیک به‌خصوص در شرق اروپا از جمله در مورد بحران اوکراین به عکس‌تصور اولیه از طرف رهبران اروپایی، به‌نتها موجب خروج از بحران نشده که بیش از پیش اتحادیه اروپایی را در چنبره مشکلات چندوجهی خود گرفتار کرده است. این شیوه مواجهه با بحران اقتصادی حتی در حوزه سیاسی- اجتماعی مسبب ایجاد دوقطبی‌های منازعه‌جویانه و تقویت نیروهای راست افراطی شد که حزب نئونافاشیست «فجر طلایی» در یونان محصول همین رویکرد مخرب است. موضوع برای اتحادیه اروپایی و هم‌پیمانان بین‌المللی آن تنها به یونان ارتباط ندارد، چراکه آنها به‌خوبی می‌دانند در صورت پیروزی احزاب مخالف سیاست‌های ریاضتی، ساختار تعبیه‌شده در نهاد اتحادیه از هم فروخواهد پاشید و قطار خروج از این برنامه در دیگر کشورهای دچار بحران اقتصادی نیز ریل‌گذاری می‌کند. چنانچه حزب سیریزا در انتخابات آخر ژانویه پیروز این کارزار سیاسی در یونان باشد، ستون‌های سست در اتحادیه اروپایی و حوزه پولی یورو به‌زودی فروپاشیده و ناگزیر زیر فشار افکارعمومی ناراضی و وضعیت حقوقی تغییریافته احتمالی» باید بسیاری از بارامت‌های فعلی در عرصه کلان برنامه‌ریزی دگرگون شود. در میانه کارزار اصلی بین جناح چپ رادیکال و جناح راست در یونان، هم‌اکنون دوتیروی سوم نیز احتمال نقش‌آفرینی دارند که از یک طرف حزب راست افراطی فجر طلایی و از طرف دیگر احزاب کوچک اپوزیسیون و طیف نمایندگان مستقل قرار دارند. با توجه به همین پراکندگی آراء، به نظر نمی‌رسد حزب سیریزا به‌تنهایی بتواند دولت تشکیل دهد به همین دلیل بسیاری از معادلات آتی به میزان نزدیکی این حزب با متحدان کوچک‌تر برای تشکیل یک دولت ائتلافی منوط است. هم‌اکنون سوال اساسی در یونان این است که در انتخابات کفه ترازو به‌نفع حامیان تغییر یا طرفداران وضعیت موجود سنگینی می‌کند این در حالی است که این کشور در وضعیت هراس از گسست از اتحادیه و وام‌دهندگان بین‌المللی به سر می‌برد. آنچه نزدیک به واقعیت است، درهرصورت یونانی‌ها دیگر نمی‌توانند با برنامه‌های فعلی ادامه دهند و تغییر اجتناب‌ناپذیر است، ولی نکته‌ای را هم نباید نادیده گرفت و آن اینکه حتی پیروزی حزب سیریزا و کسب قدرت سیاسی توسط جناح چپ رادیکال پایان رویای اروپایی این کشور نبوده و به احتمال زیاد در چارچوب پراگمای سیاسی هر دوطرف باید دست به یک تعدیل اساسی در برنامه‌های خود برای ادامه راه بزنند. انتخابات یونان از همین جهت، یک انتخابات تاریخی تلقی می‌شود و شاید پایان یک دوره‌گذار در زمینه ناکارآمدی سیاست‌های فعلی ریاضت اقتصادی در کل اتحادیه اروپایی محسوب شود که یافتن یک نقشه‌راه جدید اولویت هر دو جناح چپ و راست در دولت ملی و منطقه خواهد بود.

سال۲۰۰۵ بود که مرگ «ملک فهد» جامعه جهانی را نسبت به پیامدهای احتمالی این واقعه بر بازار جهانی نفت نگران کرده بود. اما اگر دست‌به‌دست‌شدن قدرت در بین نسل اول فرزندان ابن‌سعود سبب شد روند جانشین‌شدن «ملک عبدالله» پنجمین فرزند به قدرت رسیده اولین پادشاه عربستان سعودی بدون حاشیه صورت گیرد، به نظر می‌رسد با توجه به بیماری ملک عبدالله و چشم‌انداز انتقال موروثی قدرت به نسل دوم خاندان پادشاهی، نگرانی‌ها درباره بحران جاننشینی بیش از همیشه رنگی از واقعیت گرفته باشد. ملک عبدالله، پادشاه ۹۱ساله عربستان سعودی در حالی بنابر گزارش خبرگزاری رسمی عربستان، از چهارشنبه گذشته برای انجام برخی آزمایشات و معاینات راهی بیمارستان شهرک پزشکی ملک عبدالعزیز در ریاض شده که تاریخ نشان از آن دارد، حتی برکناری یا تورو پادشاهان سعودی نیز هیچ‌گونه خللی در روند جاننشینی ایجاد نکرده است. اما آن‌طور که پیداست، این‌بار حکایت جاننشینی ملک عبدالله، حکایت متفاوتی است، چنان‌که به‌نتها برخی کارشناسان انرژی و سیاستگذاران نفتی را نگران ساخته، بلکه شاید حتی برای اولین‌بار آل‌سعود را درگیر جنگ قدرت کرده باشد. مرگ نایف بن‌عبدالعزیز، ولیعهد وقت و برادر ناتنی ملک عبدالله در ژوئن ۲۰۱۲ سبب شد تا پادشاه فتوت عربستان که مدت‌هاست از وضعیت نامساعد جسمانی رنج می‌برد، سلمان بن‌عبدالعزیز، دیگر برادر ناتنی و ۷۹ساله خود را به عنوان ولیعهد معرفی کند. اما بیست و پنجمین فرزند ابن‌سعود و وزیر دفاع کنونی عربستان که تقریباً در تمامی مراسم عمومی به نمایندگی از ملک عبدالله حضور می‌یابد، برای هدایت سکان پادشاهی با مانعی جدی روبه‌روست: بیماری «زوال عقل» که بنا بر گفته بسیاری از اطرافیان‌ش، حتی توان ادامه گفت‌وگویی چنددقیقه‌ای را نیز از وی گرفته

است. با این وجود، برادران سیدری از چنان قدرت و نفوذی در میان آل‌سعود برخوردارند که به نظر می‌رسد ملک عبدالله نیز یاری مقابله با عزم آنان برای بازگشت به پادشاهی را ندارد. برادران سیدری به هفت برادر تنی از فرزندان ابن‌سعود، از جمله ملک فهد، پادشاه سابق و نایف و سلطان، دو ولیعهد درگذشته ملک عبدالله گفته می‌شود که از زمان به قدرت رسیدن ملک فهد در اوایل دهه ۸۰میلادی به نیرومندترین ائتلاف در آل سعود تبدیل شده‌اند. با نظر به همین متفاوت از خاندان سعود است که تعیین مقرن بن‌عبدالعزیز، جوان‌ترین فرزند باقی‌مانده از بنیانگذار پادشاهی سعودی به عنوان جانشین ولیعهد معنایی متفاوت از پیش می‌یابد. البته معرفی ولیعهد جانشین در خاندان سعودی امری بی‌سابقه نیست و پیش‌تر توسط ملک خالد و ملک فهد نیز صورت گرفته است. اما آنچه جالب توجه است، برکناری مقرن ۷۰ساله از سمت رئیس سرویس اطلاعات و امنیت عربستان

جهان

ملک عبدالله همچنان در بیمارستان بستری است

بازگشت دوباره بحران جاننشینی

عکس: Gettyimage

تنها هفت‌هفت‌پیش‌تر از انتصاب وی به عنوان ولیعهد جانشین است. گفته می‌شود ناتوانی در رفع بحران سوریه دلیل برکناری مقرن از ریاست سرویس اطلاعات و امنیت عربستان است. این در حالی است که حتی اگر از مادر یعنی مقرن نیز بگذریم که کاملاً مغایر با عرف جاننشینی در آن کشور است، مخالفت بسیاری از اعضای شورای بیعت با حکم جانشینی وی مانعی بزرگ پیش‌روی آن دسته از نیروهای سیاسی است که خواستار ممانعت از بازگشت قدرت به چنگال آل‌فهد هستند. شورای بیعت که در سال۲۰۰۶ و به دستور ملک عبدالله، به‌منظور تسهیل فرآیند انتقال مسالمت‌آمیز قدرت تاسیس شده، قادر است پادشا و ولیعهد را در صورت بی‌کفایتی با مشکلات جسمانی از قدرت برکنار کند. اما با تمام این اوصاف، برخی خبرها حکایت از آن دارند که خالد توجیری، رئیس دیوان پادشاهی عربستان قصد دارد با برکناری سلمان، مقرن را به عنوان ولیعهد جدید و متعجب بن‌عبدالله، فرزند ۶۳ساله ملک عبدالله

بار دیگر ریاست حزب لیکود

بنیامین نتانیا‌هو، نخست‌وزیر اسرائیل با اکثریتی چشمگیر باردیگر به ریاست حزب «لیکود» انتخاب شد. نتانیا‌هو گفت در انتخابات پارلمانی پیش از موعد ۱۷ماه مارس در اسرائیل احزاب جناح چپ را شکست داده و با راستگرایان ائتلاف خواهد کرد. **(دویچه‌وله)**

پیشمرگه‌های کرد ۴ روستای جنوب موصل را آزاد کردند

برای پس‌گرفتن آن تاکنون ناکام مانده است. اکثریت سنی این شهر با وجود انتقادهای پیشین خود از دولت‌مرکزی عراق، اکنون به دنبال آزادی موصل هستند. کسانی که از موصل فرار کرده و به اربیل پناه برده‌اند، وضعیت موصل را مانند کابوسی وحشتناک توصیف می‌کنند. به گفته این آوارگان، زندگی در این شهر هر روز در حال بدترشدن است. مردم این شهر روزهای بسیاری را بدون آب و برق به شب رسانده‌اند و شب‌های‌شان با کابوس کشته‌شدن خود یا عزیزانشان گذشته است. قوانین و مقررات جدید داعش نیز تحمل فضای این شهر را برای بسیاری از مردم سخت کرده است. برخی از این قوانین، اگرچه مضحک اما قابل‌تحمل‌اند، قوانینی مانند ممنوعیت کشیدن سیگار در ملاعام یا حذف تصاویر تام‌وچری از دیوارهای مدارس این شهر. با این حال برخی

شروط کردها برای شرکت در نبرد موصل

توضیح این مساله گفت «و... این چیزی است که ما نمی‌پذیریم.» **چیدن میوه‌ها** برخی محافل سیاسی و پارلمانی عراق اما می‌گویند اقلیم کردستان قصد دارد دستوردهای مشخصی از این نبرد داشته باشد و «شروط خود را» بر بغداد تحمیل کند. یکی از مهم‌ترین شروط کردستان اجرای بند ۱۴۰ قانون اساسی است که سال‌هاست بر سر آن با بغداد اختلاف نظر دارد. «کاظم الصیادی»، عضو مجلس عراق از ائتلاف دولت قانون (وابسته به نوری المالکی) می‌گوید اربیل به چیدن میوه‌ها چشم دوخته است و می‌خواهد از مشارکت خود در عملیات نظامی بتواند به اهداف مشخصی که می‌خواهد برسد و از این طریق راهی برای دست‌یافتن به برخی مناطق مورد از نبرد آزادسازی موصل گفت: «اگر دولت عراق ما بخواهد قطعا ما شروطی خواهیم داشت.» وی درعین‌حال یادآور شد که آزادسازی موصل باید تحت نظارت حکومت بغداد و با مشارکت نیروهای امنیتی باشد و درضمن آن هشدار داد که نیروهای پیشمرگه اگر در این جنگ شرکت کنند، ممکن است این اقدام به یک جنگ کردی – عربی منجر شود. بارزانی در

و وزیر کارد ملی عربستان را به عنوان جانشین وی معرفی کند. همچنین احتمال می‌رود ادامه بیماری موجب برکناری ملک عبدالله از پادشاهی شده و مقرن بسیار زودتر از آنچه انتظار می‌رود به عنوان پادشاه عربستان سعودی انتخاب شود. اما به نظر می‌رسد سرنوشت نامعلوم تفویض قدرت در پادشاهی عربستان، تغییر چندان‌ی در سیاست‌های خارجه این بزرگ‌ترین صادرکننده جهانی نفت ایجاد نکند. بلال صاعب، محقق امنیت خاورمیانه در اندیشکده شورای آتلانتیک نیز بر این باور است که دوره انتقالی بدون هیچ‌گونه غافل‌گیری طی خواهد شد. وی که با شبکه سی‌ان‌بی‌سی گفت‌وگو می‌کرد، البته خاطرنشان ساخت که به هیچ‌وجه نمی‌توان واکنش بازارهای جهانی به این تغییر را به درستی پیش‌بینی کرد. خبر بستری‌شدن ملک عبدالله در حالی موجب سقوط پنج‌رصدی شاخص بورس آن کشور شده است که سیاست‌گذار نفتی و مقامات اویک به‌شدت کنجکاوند تا بدانند آیا عربستان سعودی گامی برای بازگشت ثبات به قیمت جهانی نفت برمی‌دارد یا همچون گذشته، برای مقابله با استخراج نفت شیل توسط ایالات‌متحده، دست روی دست خواهد گذاشت. این در حالی است که تردید درباره ادامه همکاری ارتش آن کشور با نیروهای ائتلاف ضدداعش نیز این‌روزها به دغدغه اصلی کارشناسان امنیتی تبدیل شده است. با این وجود، «دیوید فیلیبس» مشاور اسبق وزارت سی‌ان‌بی‌سی مدعی شد؛ پادشاهی آتی عربستان بر توافق‌نامه امنیتی پیشین خود با ایالات‌متحده پایبند خواهد ماند. این کارشناس با اشاره به سوابق بیماری درازمدت ملک عبدالله، اظهار کرد: تمامی سیاست‌ها و گزینه‌های دخیل در فرآیند جانشینی در راستای تداوم خطمشی پیشین پادشاهی برنامه‌ریزی شده‌اند.

انتقاد از آزادی رسانه

اکرم دومانلی، سردبیر روزنامه «تودیزمان» ترکیه که در جریان تلاش آنکارا برای برخورد با رسانه‌های مخالف دولت بازداشت شد، با انتشار ویدیویی گفت آزادی مطبوعات به طور جدی تهدید می‌شود و مسئولان رسانه‌ها تحت فشار مقامات آنکارا قرار دارند. **(ایسنا)**

رویداد

«عمرکرامی» درگذشت

● «عمر عبدالحمید کرامی» نخست‌وزیر اسبق لبنان که از بیماری رنج می‌برد، بامداد پنجشنبه در ۸۰سالگی در بیمارستان دانشگاه آمریکایی بیروت درگذشت. او متولد هفتم‌سپتامبر سال ۱۹۳۴میلادی در شهر طرابلس در شمال لبنان بود و یک‌بار پست نخست‌وزیری را در دوره ریاست‌جمهوری «الباس ال‌هراوی» و یک‌بار هم در دوره ریاست‌جمهوری «امیل لحود» در لبنان برعهده داشت. کرامی همچنین به مدت سه‌دوره ناماینده مجلس لبنان بود که آخرین‌بار از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۵ میلادی بود و در سال ۱۹۸۹میلادی در دولت سلیم الحص، پست وزارت تربیت ملی و هنرهای زیبا را در اختیار داشت.

۲۰۱۴؛ خونین‌ترین سال جنگ سوریه

● گروه دیده‌بان حقوق‌بشر سوریه اعلام کرده سال ۲۰۱۴ با ۷۶هزارکشته مرگ‌بارترین سال درگیری‌ها و جنگ داخلی سوریه بوده است. به گزارش ایسنا، این گروه که شبکه‌ای از فعالان سوری را دربرمی‌گیرد و مقرش در لندن است، می‌گوید تعداد کشته‌های ثبت‌شده‌اش در سال اخیر به بیش از ۷۶هزارنفر می‌رسد. از این میان نزدیک به ۱۸هزارنفر افراد غیرنظامی بوده‌اند که سه‌هزارو۵۰۰نفر از این تلفات نیروهای دولتی‌تبار از ۲۲هزارنفر و تلفات مسلح مخالف دولت نیز حدود ۱۵هزارنفر کشته شده‌اند. این نهاد نظارتی می‌گوید علاوه بر این غیرنظامیان، کودک بوده‌اند. از میان شورشیان مسلح مخالف دولت نیز حدود ۱۷هزارنفر گروه‌های اسلامگرای تندرو نیز حدود ۱۷هزارنفر بوده است. تاکنون بیش از ۲۰۰هزارنفر در جنگ داخلی سوریه کشته شده‌اند. همچنین «شار اسد» رئیس‌جمهور سوریه در حرکتی کم‌سابقه سال نور ا در کنار نیروهای نظامی در خط مقدم جشن گرفت.

محاکمه مجدد ۳ خبرنگار الجزیره در مصر

● دادگاه تجدیدنظر مصر با درخواست تجدیدنظر سه‌نفر از خبرنگاران الجزیره که در این کشور به حبس محکوم شده بودند، موافقت و اعتراض آنها را وارد دانست. به گزارش اسکای‌نیوز، دستگاه‌های امنیتی مصر ۲۹دسامبر سال ۲۰۱۳میلادی، ۱۸نفر از خبرنگاران الجزیره را به اتهام جاسوسی و همکاری با اخوان‌المسلمین دستگیر و آنها را بازداشت کردند. محاکم قضایی مصر بعد از برگزاری چندین جلسه محاکمه، در ماه ژوئن گذشته س‌نفر از این خبرنگاران را به تحمل هفت تا ۱۰سال حبس محکوم کرد. متهمان، اتهامات وارده‌شده علیه خود مبنی بر کمک به یک‌گروه تروریستی را نادرست دانسته و خواستار تجدیدنظر در حکم خود شدند.

درخواست «اون»

برای بهبود روابط باکره جنوبی

● «کیم جونگ اون» رهبر کره‌شمالی در پیامش به مناسبت سال جدید میلادی که از طریق رسانه‌های دولتی منتشر شد، گفت: «اگر مقامات کره‌جنوبی با صداقت خواستار بهبود روابط با کره‌شمالی باشند، پیوندیابنگ می‌تواند دیدارهای متوقف‌شده را در سطح عالی از سر بگیرد.» به گزارش خبرگزاری فرانسه، رهبر کره‌شمالی افزود: «اگر شرایط مناسب فراهم شود، مانعی برای برگزاری گفت‌وگوها در سطح عالی میان دوکره وجود ندارد.» کره‌جنوبی که دوشنبه گذشته پیشنهاد گفت‌وگوهای بین طرفین درخصوص مسائلی نظیر دیدار خانواده‌های گمراه فراتراده از هم که در ماه ژانویه متوقف شد را داده بود، در جواب این درخواست اعلام کرد کره‌شمالی باید از تعیین هرگونه پیش‌شرط در مذاکرات کره‌جنوبی خودداری کند. به گزارش یون‌پا، سخنگوی وزارت اتحاد کره‌جنوبی تصریح کرد اگر کره‌شمالی عزم واقعی برای بهبود روابط شمال و جنوب دارد، باید بدون تعیین پیش‌شرط در مذاکرات شرکت کند. او ادامه داد سنول شکل برگزاری مذاکرات با پیوندیابنگ را محدود نکرده است.

روسف دوباره رئیس‌جمهور برزیل شد

● دیلما روسف، رئیس‌جمهوری برزیل که در انتخابات اخیر این کشور مجدداً برنده شده، با ادای سوگند رسماً دوردوم ریاست‌جمهوری خود را آغاز کرد. به گزارش بی‌بی‌سی، روسف، ۶۷ساله، در مراسم ادای سوگند خود وعده داد بر دامنه خدمات اجتماعی و رفاه باز هم بیفزاید، خدماتی که دولت مدعی است توانسته میلیون‌هاشهروند این کشور را از فقر نجات دهد. او گفت: «هیچ‌گاه شاهد ورود این تعداد از شهروندان فقیر (برزیل) به قشر متوسط نبوده‌ایم. هیچ‌وقت شاهد دسترسی این تعداد برزیلی به آموزش نبوده‌ایم»، روسف، اقتصاددان چپگرا که خود در ایام حاکمیت نظامیان زندانی و شکنجه شده بود، با اختلاف اندک در دوردوم انتخابات ریاست‌جمهوری اخیر برزیل به پیروزی رسید. با وجود این، دولت او با رسوایی بزرگ فساد اقتصادی روبه‌رو است که بخشی از آن مربوط به شرکت نفت دولتی پتروبراس می‌شود. در همین فترت، هزاران‌نفر از هواداران خان‌روسف، روز پنجشنبه، به خیابان‌های برزیلیا، پایتخت، آمدند تا در مراسم سوگند او شرکت کنند. مقام‌های سیاسی ۱۳۰کشور جهان در این مراسم شرکت کردند؛ از جمله روسای‌جمهور ونزوئلا، اروگوئه، بولیوی و شیلی.